

6. ΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΑΠΟ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΑΠΟΨΗ ΚΑΙ Η ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ

6.1 ΑΝΑΓΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ

- Οι λογαριασμοί παρακολουθούν τις **μεταβολές** των περιουσιακών στοιχείων και εμφανίζουν το εκάστοτε **υπόλοιπό** τους.
- Για **παράδειγμα**, μπορούμε να γνωρίζουμε πόσα είναι τα εμπορεύματά μας και τι μεταβολές έγιναν σ' αυτά σε μια χρονική περίοδο.
- Αν, όμως, μας ρωτήσουν για **συγκεκριμένα** εμπορεύματα, δεν θα γνωρίζουμε να απαντήσουμε, χωρίς να καταφύγουμε σε εξωλογιστικούς υπολογισμούς.
- Υπάρχει, λοιπόν, **ανάγκη διάσπασης** των λογαριασμών μέχρι την **εξατομίκευση** του κάθε περιουσιακού στοιχείου.
- Οι επιχειρήσεις έχουν ανάγκη να τηρούν τις πληροφορίες τους αναλυμένες σε **δύο ή περισσότερα επίπεδα** και γι' αυτό λειτουργούν **παράλληλα** λογαριασμούς διαφορετικών επιπέδων ανάλυσης.

6.2. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΓΕΝΙΚΟΙ(ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΟΙ) ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ(ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙ)

Γενικοί ή Περιληπτικοί είναι οι λογαριασμοί οι οποίοι απεικονίζουν και παρακολουθούν τα περιουσιακά στοιχεία στο σύνολό τους, όπως Μεταφορικά μέσα, Εμπορεύματα, Προμηθευτές.

Ειδικό ή Αναλυτικό είναι οι λογαριασμοί στους οποίους αναλύεται ένας Γενικός ή Περιληπτικός λογαριασμός, όπως οι λογαριασμοί «Ανδρικά ενδύματα», «Γυναικεία ενδύματα», στους οποίους αναλύεται ο γενικός λογαριασμός «Εμπορεύματα» (σελ.102).

Ένας ειδικός λογαριασμός μπορεί να αναλύεται και αυτός σε αναλυτικούς, π.χ. ο λογαριασμός «Ανδρικά ενδύματα» σε «Κοστούμια», «Σακκάκια», «Παντελόνια» **και ο κάθε ένας από αυτούς να αναλύεται, με τη σειρά του, σε πιο αναλυτικούς λογαριασμούς**, π.χ. «χειμερινά», «καλοκαιρινά» κλπ. Αυτό γίνεται μέχρι την τέλεια εξατομίκευση του είδους.

Κάθε λογαριασμός, ο οποίος αναλύεται, είναι ειδικός για τον προηγούμενό του και γενικός για τους επόμενούς του.

6.3 ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΙ, ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟΙ, ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΟΙ ΛΟΓ/ΜΟΙ

Πρωτοβάθμιοι λέγονται οι λογαριασμοί που τηρούνται στον **Γενικό Καθολικό** και με αυτούς παρακολουθούνται τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης κατά ομοειδείς κατηγορίες. Όπως οι λογαριασμοί «Εμπορεύματα», «Πελάτες», κλπ.

Δευτεροβάθμιοι λέγονται οι ειδικοί ή αναλυτικοί λογαριασμοί κάθε πρωτοβάθμιου περιληπτικού λογαριασμού που τηρούνται στο **Αναλυτικό Καθολικό** πρώτης σειράς.

Π.χ. Στο Αναλυτικό καθολικό του πρωτοβάθμιου λογαριασμού «**Εμπορεύματα**» τηρούνται οι δευτεροβάθμιοι λογαριασμοί «Ανδρικά ενδύματα», «Γυναικεία ενδύματα».

Τριτοβάθμιοι λέγονται οι ειδικοί λογαριασμοί κάθε δευτεροβάθμιου περιληπτικού λογαριασμού που τηρούνται στο **Αναλυτικό Καθολικό** δεύτερης σειράς.

Π.χ. Στο Αναλυτικό καθολικό του δευτεροβάθμιου λογαριασμού «**Ανδρικά ενδύματα**» τηρούνται οι τριτοβάθμιοι λογαριασμοί «Κοστούμια», «Σακκάκια», κλπ.

Με τον ίδιο τρόπο συνεχίζεται η ανάλυση σε **τεταρτοβάθμιους, πεμπτοβάθμιους**, κλπ. λογαριασμούς, μέχρι την **τέλεια εξατομίκευση** του κάθε περιουσιακού στοιχείου.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Πρωτοβάθμιος λογ/μός
Γενικό Καθολικό

Δευτεροβάθμιος λογ/μός
Αναλ. Καθολικό Α΄

Τριτοβάθμιος λογ/μός
Αναλ. Καθολικό Β΄

ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ

Ενοίκια

Ασφάλιστρα

Επισκευές & συντηρήσεις

Ενοίκια κτιρίων
Ενοίκια μηχανημάτων

Ασφάλιστρα πυρός
Ασφάλιστρα μεταφ. μέσων

Επισκευές & συντηρήσεις μηχ/των
Επισκευές & συντηρήσεις αυτ/των

6.4. ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Οι **ειδικοί** λογαριασμοί λειτουργούν **παράλληλα** με το **γενικό** τους λογαριασμό και όπως αυτός, δηλαδή :

- Όταν χρεώνεται ο γενικός, χρεώνονται και οι ειδικοί του.
- Όταν πιστώνεται ο γενικός, πιστώνονται και οι ειδικοί του.

Οι **Ειδικοί** γράφονται στο ημερολογιακό άρθρο :

- Αμέσως **κάτω από το γενικό** τους λογαριασμό και **υπογραμμίζονται**, για να ξεχωρίζουν.
- Τα **ποσά** τους γράφονται στη **στήλη των μερικών ποσών** όταν είναι από δύο και πάνω και **αθροίζονται** μετά την αναγραφή του ποσού και του τελευταίου ειδικού λογαριασμού.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΜΕ ΓΕΝΙΚΟΥΣ & ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΛΟΓ/ΜΟΥΣ

Άρθρο (Α/Α)	Σελίδα Γενικού Καθολικού	Σελίδα Αναλυτικού Καθολικού	Ημερομηνία Χρεούμενος λογ/μός Πιστούμενος λογ/μός Αιτιολογία & δικαιολογητικό	Μερικά ποσά	Ποσά	
					Χρέωσης	Πίστωσης
1			21/3			
	21	1 4	Εμπορεύματα <u>Ξυλεία Σουηδική</u> <u>Ξυλεία Λευκή</u>	500 <u>300</u>	800	
	2	1	Χρηματικά διαθέσιμα <u>Ταμείο</u> <i>Αγορά εμπ/των από Δαγκλή, Τιμ.21/21-3, Απ.7/21-3</i>			800

ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Οι λογαριασμοί των **Αναλυτικών** Καθολικών, όπως και οι λογαριασμοί του **Γενικού** Καθολικού, ενημερώνονται από το Ημερολόγιο, **εκτός από την αρχή και το τέλος της χρήσης**, όπου, για **οικονομία εργασίας**, οι αναλυτικοί λογαριασμοί ενημερώνονται από το **βιβλίο απογραφών**.

Σε πολλές περιπτώσεις, κρίνεται **σκόπιμο**, για λόγους **ταχύτητας**, αλλά και για πιο **ουσιαστικό έλεγχο** σε περίπτωση λάθους, η **ενημέρωση** των ειδικών λογαριασμών να γίνεται **απ' ευθείας από τα δικαιολογητικά**.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΟΥ ΠΕΛΑΤΩΝ

Ημερ.	Αριθμός Ημερολ. Άρθρου	Είδος, Αριθμός Δικαιολογ.	Αιτιολογία	Ποσά		Υπόλοιπο
				Χρέωσης	Πίστωσης	
1/1			Από την Απογραφή	2.000		2.000
5/1	47	Τιμ.πώλ. 30	Πώληση εμπορευμάτων	1.000		3.000
6/1	58	Απ.είσ. 80	Έναντι λογαριασμού		1.500	1.500
8/1	70	Πισ.τιμ. 5	Έκπτωση		300	1.200
			Σε μεταφορά	3.000	1.800	1.200

6.5 ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ (ΙΣΟΖΥΓΙΑ) ΤΩΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΚΑΘΟΛΙΚΩΝ

Η παράλληλη λειτουργία του Γενικού και των Αναλυτικών του λογαριασμών συνεπάγεται :

- Το **σύνολο** των **αθροισμάτων** των **χρεώσεων** των **αναλυτικών** λογαριασμών είναι ίσο με το **άθροισμα** της **χρέωσης** του **γενικού** τους λογαριασμού.
- Το **σύνολο** των **αθροισμάτων** των **πιστώσεων** των **αναλυτικών** λογαριασμών είναι ίσο με το **άθροισμα** της **πίστωσης** του **γενικού** τους λογαριασμού.
- Το **σύνολο** των **υπόλοιπων** των **αναλυτικών** λογαριασμών είναι ίσο με το **υπόλοιπο** του **γενικού** τους λογαριασμού.

Για την **επαλήθευση** των παραπάνω συμφωνιών **ανάμεσα** στους **αναλυτικούς** λογαριασμούς και τους **γενικούς**, αλλά και για την παροχή πολύτιμων **πληροφοριών** στη διοίκηση της επιχείρησης, συντάσσονται τα **ισοζύγια των αναλυτικών καθολικών**, δηλαδή οι **καταστάσεις συμφωνίας των αναλυτικών καθολικών**.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ ΛΟΓ/ΜΩΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΟΥ

ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΟΥ «ΠΑΡΟΧΩΝ ΤΡΙΤΩΝ» 31/10/2002

Α/Α	Σ.Α.Κ.	ΤΙΤΛΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ	ΑΘΡΟΙΣΜΑΤΑ		ΥΠΟΛΟΙΠΑ	
			ΧΡΕΩΣΗΣ	ΠΙΣΤΩΣΗΣ	ΧΡΕΩΣΤΙΚΑ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ
1	4	Ενοίκια	2.000		2.000	
2	7	Ασφάλιστρα	5.000		5.000	
3	9	Ηλεκτρικό ρεύμα	1.000		1.000	
		Άθροισμα	8.000		8.000	

Ισοζύγιο λογαριασμών Αναλυτικού Καθολικού είναι ένας πίνακας, στον οποίο αναγράφονται όλοι οι αναλυτικοί λογαριασμοί (και οι εξισωμένοι) του Γενικού Λογ/μού, με τα αθροίσματα της χρέωσής τους, της πίστωσής τους και τα υπόλοιπά τους.

ΤΕΛΟΣ